

35. Mogilenko A. F.: Veterinarija, Moskwa 6, 83, 1972.
 36. Moon H. W.: J. Am. vet. med. Ass. 173, 443, 1978.
 37. Nawrocka E.: Ped. pol. 53, 1321, 1978.
 38. Osserman E. P., Lawlor D. P.: J. exp. Med. 124, 921, 1966.
 39. Platochin M. N., Fomin K. J., Kopenkin E. P.: Prob. vet. Sanit. 69, cz. II, 23, 1973.
 40. Roy J. H. B.: J. Roy. Agr. Soc., Engl. 132, 81, 1971.
 41. Sadowska H., Sawicki Z., Czorniuk A., Krawczyński J.: Diag. Lab. 12, 197, 1976.
 42. Schulze F., Müller G.: Arch. exp. Vet. Med. 35, 525, 1981.
 43. Senn H. J., Chu B., O'Malley J., Holland J. F.: Acta haemat. 44, 65, 1970.
 44. Samborski Z., Basmadji K. A. H.: Medycyna Wet. 33, 271, 1977.
 45. Schollenberger A., Bakalarska A., Frymus T.: Pol. Arch. vet. 33, 20, 1977.
 46. Saichamanov M. Ch.: Veterinarija, Moskwa 4, 85, 1976.
 47. Taylor K. B.: Fed. Proc. 24, 23, 1965.
 48. Thoron J. R., Willoughby J. R., Mc Sherry B. J.: Can. J. comp. Med. 36, 17, 1972.
 49. Wilks S. S.: Ann. Math. Stat. 12, 1291, 1941.
 50. Wilks S. S.: Ann. Math. Stat. 13, 400, 1942.
 51. Wright D. G., Malawista S. R.: J. Cell Biol. 53, 788, 1972.

Adres autora: dr Roman Lechowski, ul. Krasińskiego 20 m. 9, 01-581 Warszawa.

Леховский Р. — Диагностическое значение определения активности лизоцима в кале телят с поносом

Цель работы состояла в оценке уровня лизоцима в кале здоровых телят и телят с поносом разной интенсивности, а также в попытке определе-

ния диагностической стоимости этого измерения. Исследования проведено в группе 347 телят нчп породы, возрастом 1—21 день. Отмечено, что телята с поносом показывают статистически существенные, высшие величины активности лизоцима в кале по сравнению с группой здоровых животных. С ростом активности энзима в кале наблюдалось обострение болезненных симптомов. Несколько раз проведенное измерение активности лизоцима в кале имеет большое прогностическое значение, а также позволяет оценить эффективность и монитировать лечение.

Lechowski R. — Diagnostic value of lysozyme activity in the faeces of calves with diarrhoea

The examinations were carried out on 347 calves of Lowland Black-and-White breed, aged 1—21 days. It was found that calves with diarrhoea showed statistically significant higher values of lysozyme in faeces compared with normal animals. Along with an increase of enzyme activity in faeces there was observed an aggravating state of the animals. Several examinations of faeces toward the content of lysozyme is of great prognostic value, and afford to evaluate the efficacy of treatment and its monitoring.

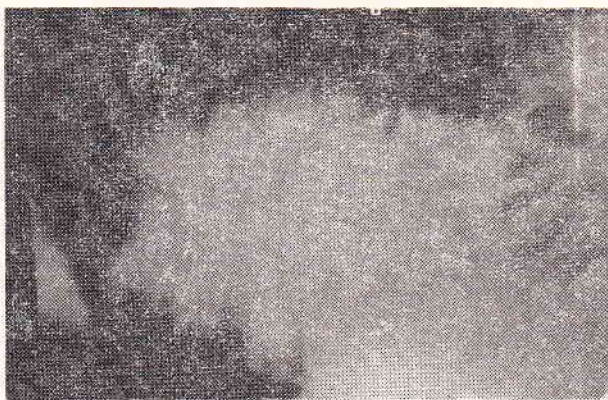
JAN SIEMBIEDA

Wartość badania radiologicznego w zębopochodnych zapaleniach zatoki szczękowej

Katedra i Klinika Chirurgii Wydziału Weterynaryjnego AR, pl. Grunwaldzki 51, 50-366 Wrocław

Spośród chorób zatok szczękowych konia dwie jednostki mają znaczenie praktyczne. Są to nowotwory i częściej występujące zapalenia, w tym szczególnie ropne. Czynnikiem wywołującym je bywa na ogół zapalenie zębopochodne. Wspólnym objawem zauważalnym w badaniu fizykalnym są: zniekształcenia kostne zmieniające zarys zatoki, wypływ wysięku ropnego lub ropno-śluzowego z nosa, powiększenie regionalnych węzłów chłonnych, stłumienia słyszalne przy wypuku, bolesność przy omacywaniu. Badanie zębów może wskazać także ząb, który jest przyczyną choroby, a diagnostyczna

trepanacja zatki ułatwić rozpoznanie. Taki też zwykle przyjmuje się tok postępowania, mający doprowadzić do właściwego rozpoznania. Pomija się w nim badanie radiologiczne przede wszystkim dlatego, że nie docenia się jego wartości diagnostycznej. W medycynie człowieka natomiast, rentgenografia w takich przypadkach jest rutynowym postępowaniem. Opisany przypadek dotyczy oceny możliwości stosowania dużej mocy aparatu rentgenowskiego („TUR 1001”) w przebiegu chorób zatok konia.

Ryc. 1. Radiogram przyszczytowych zmian martwiczych wyrostków zębodołowych zębów M₁, M₂

Ryc. 2. Szkic radiogramu z ryc. 1

Opis przypadku

U 7-letniego konia, wałacha, gniadego, półkrwi utrzymywał się dwa lata ropny wyciek z prawego nozdrza. Kliniczne badanie nie wykazało zmian patologicznych zębów i wyrostka zębodołowego, a okolica zatoki szczękowej w swym kształcie była nie zmieniona. Trepanacja zatoki wykazała obecność ropy. Po zastosowaniu zwykłego w takich przypadkach leczenia, nie uzyskano jednak pozytywnego wyniku. Wyciek ropny utrzymywał się nadal.

Badanie radiologiczne (80 kV, 100 mAs, kratka przeciwrozproszeniowa Lysholma, odległość lampy od kasety 100 cm, projekcja skośnoboczna głowy, promień centralny przechodził przez głowę ponad nosowym końcem grzebienia twarzowego pod kątem 25°), pozwoliło na jednoznaczne określenie przyczyny. Stanowiły ją zęby M_1 i M_2 z martwą miazgą i następnie powikłania, których końcowym rezultatem było ropne zapalenie zatoki szczękowej z długotrwałe utrzymującym się wyciekami z nosa. Radiogram (ryc. 1) ujawnił: ubytek cienia szczytów korzeni zęba trzo-

nowego pierwszego i drugiego, połączenie z przednią częścią zatoki szczękowej, zniekształcenie i nieregularność przebiegu linii korzeni zębów M_1M_2 , zagęszczenie cienia przegrody międzyczębodołowej pomiędzy zębami P_1 i M_1 , M_1 i M_2 , M_2 i M_3 .

W stanach zapalnych zatoki szczękowej badanie radiologiczne, jako część składowa badania klinicznego, pozwala ustalić właściwe rozpoznanie. W postępowaniu tym istnieje obiektywna i jednoznaczna możliwość zróznicowania zębopochodnego i niezębopochodnego, ropnego zapalenia zatok szczękowych koni. Tym samym powstają warunki do wczesnego podjęcia przyczynowego, a więc skutecznego leczenia.

Adres autora: dr Jan Siembieda, ul. Gersona 13/9, 51-664 Wrocław.

WŁODZIMIERZ A. GIBASIEWICZ, KAZIMIERZ GIBASIEWICZ
Duszniki Wielkopolskie

Farmakologiczne trzebienie królików

Testectomia samców zwierząt domowych, mimo znacznego postępu chirurgii, bywa nadal niejednokrotnie przyczyną powikłań pokastracyjnych (7). Dlatego prowadzone są liczne badania nad zastosowaniem trzebienia farmakologicznego z pomocą środków chemicznych i hormonalnych.

Prezentowane badania są rozwinięciem badań zapoczątkowanych w latach 1974—75 nad trzebieniem królików przy pomocy środka wywołującego sklerotyzację tkanki plemnikotwórczej, jakim jest chlorek kadmu (4). W pracy podjęto próbę określenia optymalnego stężenia chlorku kadmu i wykazania zmian klinicznych i histopatologicznych w jądrach królików po iniekcji $CdCl_2$.

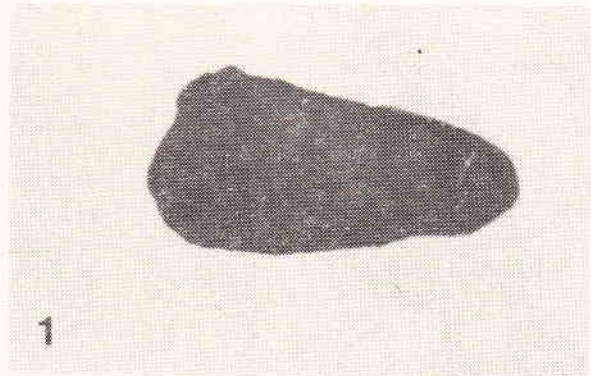
Materiał i metody

Badania przeprowadzono na 12 królikach mieszańcach o wadze około 3500 g. Króliki podzielono na trzy grupy: dwie doświadczalne (po 5 sztuk) i grupę kontrolną złożoną z 2 królików. Zwierzętom grupy I podano w formie iniekcji dojadrowej (it) 2 ml 0,5% roztworu chlorku kadmu na jedno jądro, a w grupie II 2 ml 1% roztworu chlorku kadmu it. Doświadczenie w obu grupach prowadzono przez 30 dni. W tym okresie zwracano uwagę na zachowanie się królików, bolesność i obrzęk jąder oraz określano ciepłotę ciała, tętno i liczbę oddechów. Po zakończeniu doświadczenia jądra wydobyto metodą krwawą po uprzednim znieczuleniu ogólnym królików. Jądra zważono i utrwalono w zobojętnionym 10% roztworze formaliny, a następnie przygotowano z nich skrawki parafinowe barwione hematoksyliną i eozyną. Badania histopatologiczne przeprowadzono w Zakładzie Anatomii Patologicznej AR we Wrocławiu.

Wyniki i omówienie

U zwierząt grupy I i II w ciągu pierwszych 2—3 dni zanotowano wzrost temperatury ciała o ok. 1° (wahania 0,5—1,5°C). W tym czasie

wystąpiła częściowa anorexia, przyspieszenie tętna i oddechów (głównie w dniu iniekcji). W grupie I bolesność w okolicy kroczka utrzymywała się 5—7 dni, a obrzęk ok. 14 dni. W grupie II bolesność notowano jeszcze 7—8 dnia, natomiast obrzęk utrzymywał się w jednym przypadku do 16 dni. W miejscu iniekcji wystąpiła u ok. 50% królików nieznaczna mar-

Ryc. 1. Jądro królika z grupy I

Ryc. 2. Jądro królika z grupy II